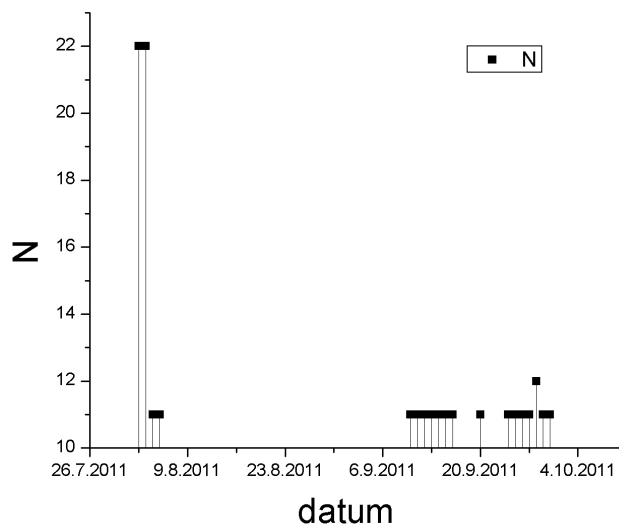

Spremljanje aktivnosti Sonca s prostim (zaščitenim!) očesom

Aktivnost Sonca v 24. ciklu počasi narašča. Posledica tega so tudi večje pege in skupine, ki so vidne tudi s prostim očesom. Tu poročam o aktivnosti Sonca v zadnjih dveh mesecih, kot je bila vidna s prostim očesom. Seveda sem opazoval z zaščitenimi očmi. Ker so moja očala za mrk že zelo uboga, moram gledati Sonce z očali za mrk skupaj z navadnimi sončnimi očali.

Aktivnost Sonca:

$$N = 10 \times \text{število skupin} + \text{število peg}$$

Nikolaj Štritof

V uporabo črke *N* me je prisililo samoljubje!

Efemeride november 2011

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	<i>N</i>	število skupin	število peg
02.08.11	22	2	2
03.08.11	22	2	2
04.08.11	11	1	1
05.08.11	11	1	1
10.09.11	11	1	1
11.09.11	11	1	1
12.09.11	11	1	1
13.09.11	11	1	1
14.09.11	11	1	1
15.09.11	11	1	1
16.09.11	11	1	1
20.09.11	11	1	1
24.09.11	11	1	1
25.09.11	11	1	1
26.09.11	11	1	1
27.09.11	11	1	1
28.09.11	12	1	2
29.09.11	11	1	1
30.09.11	11	1	1

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.11.	06:42	16:49	12:22	22:09	CET
05.11.	06:48	16:43	14:06	01:25	CET
10.11.	06:55	16:36	16:11	06:32	CET
15.11.	07:02	16:31	20:20	10:53	CET
20.11.	07:09	16:26	01:00	13:21	CET
25.11.	07:15	16:22	07:27	16:30	CET
30.11.	07:22	16:19	11:22	22:08	CET

Planeti:

- ★ **Merkur** je nizko nad obzorjem viden v prvi polovici meseca, ko v ozvezdju Škorpijona zahaja okoli pol šestih.
- ★ **Venera** je Večernica in zahaja malo pred šesto. Proti koncu meseca se iz ozvezdja Škorpijona preseli v ozvezdje Strelca.
- ★ **Mars** je viden v drugem delu noči, ko v ozvezdju Leva vzhaja okoli polnoči.
- ★ **Jupiter** je sprva na nebu vso noč, nato pa zahaja vse bolj zgodaj in konec meseca

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 18. 10. 2011 ob 18^h v predavalnici F4 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani.

Na mesečnem sestanku nam bo Rok Vidmar predstavil zanimivosti oktobrskega in novembrskega nočnega neba. Nato se bomo dogovorili za mesečno društveno opazovanje, ki ga bomo izvedli v okolici Ljubljane. Vsi člani društva ste vabljeni, da se nam pridružite. V kolikor bi se radi udeležili opazovanja, pa vas ne bo na sestanku, mi to prosim sporočite po e-pošti na naslov bernard.zenko@gmail.com.

Vabljeni!
Bernard

zaide že kmalu po četrti. Nahaja se v ozvezdju Oвна.

- ★ **Saturn** je viden zjutraj; sprva vzhaja okoli petih, potem pa vse bolj zgodaj in je konec meseca v ozvezdju Device na nebu že pred četrtjo.
- ★ **Uran** lahko sprva opazujemo do pol štirih, potem pa zahaja vse bolj zgodaj in konec meseca zaide že pred drugo. Giblje se v ozvezdju Rib.

Zanimivi dogodki:

- ★ 18. novembra nastopi meteorski roj Leonidov z okoli 30 utrinki na uro.

Urška Pajer

Kopici *NGC 869* (*h Persei*) in *NGC 884* (χ *Persei*) sta bili znani že v antičnih časih (prvi zapis o njiju se pojavi v Hiparhovem katalogu), verjetno pa tudi že prej. Obe sta članici asociacije *OB 1* v Perzeju, *h* je oddaljena 7100 svetlobnih let, χ je kakih 300 svetlobnih let dlje in za desetinko magnitude šibkejša, obe pa sta videti enako veliki. Nastali sta iz istega oblaka medzvezdnega plina, *h* pred 5,6, χ pred 3,2 milijona let, vsaka vsebuje dobrih sto modrih ali belih svetlih zvezd, a nekaj zvezd je že porabilo svoje zaloge vodika in se spremenilo v oranžne in rdeče velikanke. Približujeta se nam s hitrostjo malce nad 20 km/s, presenečata pa s tem, da sta obe zelo okrogli.

Rok Vidmar

Objekti globoko v vesolju novembra

Novembra opolnoči kulminirata ozvezdji Perzeja in Žirafe, teme pa je enajst ur. Začenja se tromesečje, ko od začetka do konca astronomskega mraka pri nas lahko pregledamo na nebu vse, kar na nebu leži severno od ekvatorja. Rimska cesta se v novembru spet pne čez zenit.

Zato je nebo polno razsutih kopic: *NGC 869** in *NGC 884** (znameniti $h\chi$), *Tr 2**, *NGC 1039* (*M 34*), *Mel 20**, *NGC 1343**, *NGC 1528* in *NGC 1582* so v Perzeju, *Stock 23** in *Kemble 1** pa v Žirafi, ker najdemo tudi galaksijo *NGC 2403*; planetarna meglica *NGC 650* (*M 76*) je v Perzeju.

Objavite prispevek!

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti pošljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, skratka – karkoli astronomskega.

Aram Karalič

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu